

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ č. 5/2018

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Česká kinematografie v letech 1896-1939 / Tereza Laipertová -- cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 29, č. 3-4 (březen-duben) (2018), s. 63-74.

Počátky české kinematografie v posledních letech existence rakousko-uherské monarchie. Vznik prvních českých firem zabývajících se obchodem s filmy a natáčením nových snímků. Éra němého a zvukového filmu. Vznik českých filmových ateliérů na pražském Barrandově, dalších pražských ateliérů FOJA a Host a Baťových filmových ateliérů ve Zlíně. Produkční společnost AB, mezi jejíž zakladatele patřil Miloš Havel, první český velkopodnikatel v oboru kinematografie. Česká kinematografie v roce 1939, arizace českého filmu, zavedení německé filmové správy, osud barrandovských ateliérů a českého filmu v období protektorátu. Významní režiséři Martin Frič a Otakar Vávra.

film ; podnik ; podnikání ; filmový průmysl ; historické hledisko ; dějiny dvacátého století ; dějepis ; Havel, Miloš, ; Frič, Martin, ; Vávra, Otakar, ; Havel, Miloš,

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467778>

2.

Čtenářské pregramotnosti mateřinky dost dluží : pomohou jim Centra kolegiální podpory / Jaroslava Štefflová -- cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 121, č. 8 (2018), s. 4-7.

Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích v rámci projektu OP VVV Podpora vzájemného učení pedagogů mateřských škol pracuje na aktivitách, které mají pomoci učitelkám mateřských škol pracovat s informacemi, umět je hledat a sdílet je. Jednou z aktivit je podpora čtenářské pregramotnosti. Z každého kraje ČR byla vybrána jedna MŠ, jejíž učitelky se

staly vedoucími Centra kolegiální podpory. Účastní se různých workshopů. Základem je předávání si informací, dovedností a inspirací. S centry začala spolupracovat Česká školní inspekce. Podrobné informace o projektu jsou uvedeny na webových stránkách.

rané čtení ; čtení ; porozumění textu ; čtenářství ; pomoc ; mateřská škola ; předškolní výchova ; projekt ; inspekce ; vztahy mezi školami ; komunikace ; informace ; forma výuky ; Jihočeská univerzita, Pedagogická fakulta ; Česko ; České Budějovice ; inspirace ; pregramotnost ; kolegiální učení učitelů

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467650>

3.

Dva tisíce dětí ročně nedokončí základku / Michaela Kabátová -- cze

In: Lidové noviny : založeny 1893 - obnoveny 1988 -- ISSN 0862-5921 -- Roč. 31, č. 43 (20.II.) (2018), s. 1,3.

Příspěvek je věnován trendu posledních let, kterým je nulové dosažené vzdělání některých žáků základní školy, komentuje příčiny a důsledky narůstajícího podílu žáků, kteří nedosáhli ani základního vzdělání, uvádí statistiky uchazečů o zaměstnání s neúplným základním vzděláním, kdy mají dokončený pouze 1. stupeň základní školy, a uchazečů bez vzdělání s nedokončeným 1. stupněm základní školy v regionálním členění a za ČR celkem v letech 2015-2017, a poukazuje na skutečnost, že tento handicap omezuje mladé lidi pracovně a ohrožuje je i existenčně.

dítě ; ukončení školy ; základní vzdělání ; základní škola ; statistická data ; zaměstnání ; první stupeň ; nedokončení studia ; nekvalifikovaná mládež ; handicap ; práce ; Česko ; dosažené vzdělání ; region ; příčina ; uchazeč ; důsledek ; mladí lidé ; 2015-2017

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467620>

4.

K rozmanitosti současné české poezie pro děti = On the Variety of Contemporary Czech Poetry for Children / Václav Jindráček -- cze

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 -- Roč. 68, č. 4 (2017/2018), s. 168-174.

V předloženém článku se autor zaměřuje na žánrové, stylově kompoziční a jazykově-tematické zvláštnosti textů v pozoruhodných básnických sbírkách pro děti, které byly odměněny některou z cen v posledních deseti letech. Pozornost věnuje dílům Daniely Fischerové, Ondřeje Hníka, Radka Malého, Robina Krále, Petra Borkovce, Ivana Wernische a typogramům Petra Nikla. Všímá si žánrového rozpětí, stylového odstínění ustálených slovních obrátů, práce s básnickými obrazy a výrazovými prostředky a rozmanitosti veršových forem v konkrétních dílech jmenovaných autorů. Poskytuje tak návod k objevování mnohoznačnosti, rozmanitosti a překvapivosti této poezie pro učitele v hodinách literární výchovy.

literatura ; literární výchova ; literatura pro děti a mládež ; dětská kniha ; literární žánr ; poezie ; jazyk ; spisovatel ; lyrika ; poetika ; literární cena

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467627>

5.

Mezi připomínkou obětí a ideologií : okolnosti vzniku filmu Nezapomeňte na tohle děvčátko / Dušan Slačka -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Dějiny a současnost : kulturně historická revue -- ISSN 0418-5129 -- Roč. 40, č. 4 (2018), s. 19-21.

Článek o dokumentárním filmu Nezapomeňte na tohle děvčátko režiséra Miroslava Bárty. Vznikl v r. 1960 a jedná se o vůbec první snímek s tematikou utrpení Romů v takzvaném cikánském táboře v Letech u Písku, přestože zde místo není explicitně uvedeno. Seznámení s režisérem a jeho vztahem k Romům. Film jako ideologický nástroj. Ideologické ovlivnění původního Bártova konceptu. Paralela s Lidicemi.

dějepis ; dějiny dvacátého století ; film ; dokumentární film ; Romové ; Bárta, Miroslav ; Bárta, Miroslav ; Lety u Písku ; holocaust ; koncentrační tábor

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467737>

6.

Montessori pro inkluzi / Helena Chvátalová -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 25, č. 4 (duben) (2018), s. 12-13.

Podle předsedy Českomoravské psychologické společnosti Jaroslava Šturmy je montessoriovský způsob myšlení nejlepší přirozenou cestou a východiskem zdravé inkluze. Článek informuje o Mezinárodním diplomovém kurzu Montessori terapie - Montessori pro inkluzi, který probíhá od 5. 3. 2018 do 6. 12. 2019. Kurz staví na terénní práci a intenzivní praxi s dětmi, při kterých budou účastníci tříbit své pozorovací schopnosti a dovednosti. Pak vytvoří na základě vlastní praxe manuál ověřených námětů a pomůcek, se kterým budou schopny pracovat všechny děti. Představena je i známá montessoriovská pedagožka z Mnichova, Lore Anderlik.

inkluzivní vzdělávání ; kurs ; pedagogika ; postižený ; pozorování ; dovednost ; praxe ; příručka ; montessoriovský systém ; Montessori, Maria, ; Montessori, Maria, ; pomůcka ; inkluze ; inkluzivní pedagogika ; 2018-2019

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467617>

7.

Mozek teenagerů : neřízená střela / Jaroslav Petr -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Psychologie dnes -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 24, č. 2 (únor) (2018), s. 30-33.

Nevyrovnané, impulzivní a často riskantní chování teenagerů bylo dříve připisováno rozkolísané hladině hormonů při dospívání. Současné poznatky však dokazují, že za chování teenagerů může nedokončený vývoj jejich mozku. Autor cituje odborníky z oblasti psychologie (Leah Sommervilleová, B. J. Caseyová), kteří dokazují, že během puberty prodělává mozek komplikovanou přestavbu a ještě nestačil dokončit svůj vývoj. Podle Daniela Romera je za nárůstem rizikového chování nedostatek zkušeností spolu s vrozeným nutkáním prozkoumávat svět kolem sebe. Reálnou hrozbu pro teenagery představuje i široká nabídka návykových látek; mozek teenagera má přitom k závislosti na návykových látkách zvýšenou dispozici. Teenageři se stávají v podmínkách moderní civilizace zranitelnějšími.

mozek ; adolescent ; puberta ; chování ; hyperaktivita ; vznětlivost ; postoj ;
psychologie chování ; psychologie osobnosti ; individuální zvláštnosti ;
vývojová psychologie ; společenský vývoj ; civilizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467675>

8.

Odklady povinné školní docházky v perspektivě učitelek mateřských škol /
Jana Majerčíková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Orbis scholae -- ISSN 1802-4637 -- Roč. 11, č. 1 (2017), s. 9-30.

Autorka v textu analyzuje názory učitelek mateřských škol k situaci ohledně odkladů povinné školní docházky. Výzkumného šetření se účastnilo 25 učitelek MŠ s pedagogickou praxí od 2 do 15 let. Výsledky ukázaly, že klíčovým článkem odkladů jsou rodiče, kteří zdánlivě zohledňují zájmy a potřeby dětí a soustřeďují se rovněž na zájmy vlastní. Jako nedostatečnou vnímají učitelky akceptaci svých odborných připomínek ohledně odkladů rodiči a pocítují zklamání z očekávané expertnosti poraden a z nefunkční spolupráce s některými základními školami.

povinná školní docházka ; odklad ; mateřská škola ; učitel ; rodiče ;
pedagogicko-psychologická poradna ; spolupráce ; základní škola ; přechod z
mateřské na základní školu ; názor ; výsledek výzkumu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467462>

9.

Přístupy ruských rodin k domácí přípravě svých dětí v českém školním kontextu = Approaches of Russian Families to Children's Home Preparation for School in the Czech School Context / Ksenia Kryuchkova -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Lifelong learning = Celoživotní vzdělávání -- ISSN 1804-526X -- Roč. 7, č. 3 (2017), s. 21-45.

Empirická studie se věnuje problematice vzdělávání cizinců, konkrétně se zaměřuje na děti z ruských rodin, které procházejí procesem akulturace v

českém školním prostředí. Sleduje dva důležité body ovlivňující vzdělávání ruských dětí v české škole: názory ruských rodičů na vzdělávání jejich dětí v prostředí českých škol a přístupy ruských rodičů k domácí přípravě jejich dětí. Popisuje, jak jsou tyto dva body propojeny se strategiemi akulturace, jež si sledované rodiny vybraly.

vzdělávání cizinců ; dítě cizí národnosti ; akulturace ; názor ; rodina ; rodiče ; rodičovská účast ; domácí příprava ; školní prostředí ; Rusové

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467731>

10.

S učebnicí v posteli : škola, kde se žáci na učitele těší / Radmil Švancar -- cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 121, č. 5 (2018), s. 21-22.

Součástí nemocnic jsou také školy pro malé pacienty. Výuka dětí je závislá na jejich zdravotním stavu a je velice individuální. Důležitá je komunikace s ošetřujícími lékaři. V případě delšího pobytu v nemocnici si děti berou vlastní učebnice a sešity. Probíhá komunikace s kmenovou školou, které jsou na závěr přeposlány informace o probrané látce. Dítě je v případě dlouhodobého pobytu v nemocnici klasifikováno. Výuka probíhá podle možností, v některých případech přímo v posteli nebo ve vyhrazené místnosti. Některé nemocnice mají k dispozici vlastní zahradu nebo tělocvičnu. Problém je v legislativním zakotvení škol při nemocnici ve školském systému. Dříve patřily do systému speciálních škol.

nemocnice ; terapie ; nemocný ; dítě ; škola při zdravotnickém zařízení ; hospitalizovaný ; výuka ; vzdělávání ; individuální přístup ; učitelka ; komunikace ; lékař ; klasifikace ; školství ; speciální školství

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467438>

11.

Školy výuku IT nezvládají / Ludmila Hamplová -- cze

In: Lidové noviny : založeny 1893 - obnoveny 1988 -- ISSN 0862-5921 -- Roč. 31, č. 73 (27.III.) (2018), s. 15.

Príspevek seznamuje čtenáře s výsledky zprávy Využívání digitálních technologií, kterou zpracovala Česká školní inspekce. Podle zprávy až 95 % škol nevyhovuje standardům výuky informatiky a Česko v procesu zvyšování digitální gramotnosti zaspalo. Realizace Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 přijaté ministerstvem školství v roce 2014, jež měla posílit digitální dovednosti českých žáků a připravit je lépe na budoucnost, pokulhává s tím, že bez zařazení základů programování do rámcových vzdělávacích programů není možné cíle strategie realizovat.

škola ; výuka ; informační technologie ; zvládání ; zpráva o směru vývoje ; inspekce ; obsah výuky ; informatika ; počítačová gramotnost ; vzdělávání ; dovednost ; žák ; budoucnost ; programování ; rámcový vzdělávací program ; koncepce ; Česká školní inspekce ; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ; Česko ; standard ; cíl ; 2014 ; 2020

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467711>

12.

Ty jsi ale citlivka! / Kateřina Rodná -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 25, č. 4 (duben) (2018), s. 16-18.

Článek o hypersenzitivních dětech. S hypersenzitivitou se člověk narodí, nelze se jí tréninkem odnaučit. Hypersenzitivní děti jsou tak trochu jiné. Typické reakce těchto dětí. Kolektiv jako jejich noční můra. I hypersenzitivní děti dokáží být hlasité či ztropit scénu. Test, jak zjistit, zda je naše dítě hypersenzitivní. Jak k dítěti přistupovat, jsme-li hypersenzitivní/běžně citliví rodiče.

dítě ; emoce ; emocionální narušenost ; senzibilita ; chování ; pedopsychologie ; vztah rodiče-dítě ; hypersenzitivita ; hypersenzitivní děti

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467626>

13.

Věřím na nebeský management / Jiřina Prekopová ; [Autor interview] Matyáš Zrno -- cze

In: Psychologie dnes -- ISSN 1212-9607 -- Roč. 24, č. 3 (březen) (2018), s. 8-12.

Rozhovor s psycholožkou Jiřinou Prekopovou o životě, o dětech, mužích a ženách a o její knize Malý tyran. Kniha byla reakcí na volnou výchovu v Německu, kde psycholožka od roku 1970 žila. Během své praxe vyzorovala, že volná výchova byla zřejmě reakcí na předchozí období výchovy až velmi striktní a také na komplex viny Němců za nacismus a válku, kam patřila i disciplína. Jiřina Prekopová je také propagátorkou tzv. terapie pevným objetím, propaguje nutnost fyzického kontaktu s dítětem. V rozhovoru se také zabývá rozdílností vztahu otec-dítě a matka-dítě a vztahem muž-žena.

psycholog ; pedopsychologie ; psychologicko-výchovná metoda ; dítě ; výchova dítěte ; výchovná metoda ; rodinná výchova ; vztah rodiče-dítě ; vztah otec-dítě ; vztah matka-dítě ; rodičovská role ; rodičovská odpovědnost ; Prekop, Jirina, ; Prekop, Jirina, ; Německo ; SRN ; volná výchova

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467842>

14.

Vyloučit žáka z vyučovací hodiny? : Ale co s ním? / Romana Slaninová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 26, č. 13-14 (2018), s. 10.

V případě, že se žák chová při vyučování způsobem, který znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků, může učitel takového žáka vyloučit z vyučovací hodiny do doby, než se žák ukázní. Podle vyjádření ministerstva školství musí být žák vyloučený z vyučovací hodiny pod dohledem a musí být dále vzděláván. K tomuto účelu se zřizují na školách speciální pracovny. Pro tyto pracovny je dobré nastavit pravidla, která se týkají např. maximálního počtu žáků či zajištění dohledu učitelem nebo jiným zaměstnancem školy.

žák ; vyučovací hodina ; vyloučení ; nesprávné chování ; neukázněnost ; kázeň ; chování žáka ; školní řád ; učitel ; ministerstvo školství ; pravidlo ; dohled

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467507>

15.

Žák s obsedantně-kompulzivní poruchou = Pupil with Obsessive-Compulsive Disorder / Karolina Diallo -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Lifelong learning = Celoživotní vzdělávání -- ISSN 1804-526X -- Roč. 7, č. 2 (2017), s. 7-25.

Teoretická studie se věnuje problematice obsedantně-kompulzivní poruchy (OCD), jejím specifikům u dětí mladšího školního věku a jejím dopadům na chování, prožívání a výkonnost dítěte ve školním prostředí. Zdůrazňuje roli učitelů, v jejichž třídě je žák s uvedenou diagnózou, a poukazuje na nutnost zvyšování kompetentnosti pedagogů při rozpoznání dětí se symptomy OCD a zohlednění nemoci při organizaci výuky a zavedení opatření, která pomohou u dětí s OCD snížit úzkost a udržovat či zvyšovat studijní výkon.

duševní nemoc ; úzkost ; mladší školní věk ; působení ; chování žáka ; prospěch ; zákrok ; učitel ; role učitele ; teoretický výzkum ; obsedantně kompulzivní porucha

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467709>